

KASUISTIKK ANAFYLAKSI

MANN, F. -52.

Siste 3-4 år gjentatte anfall med prikking/kløe i hele kroppen, særlig i fotsåler, svimmelhet, kvalme/oppkast og diaré, synkopert 2-3 ggr.

Etter hvert også følelse av tung pust i tilslutning til anfall-en gang også generelle kramper.

Omfattende nevrologisk utredning, søvndeprivert EEG, Tilt-test, 24 timers EKG

Kasuistikk anafylaksi, forts

Pasienten mistenkte selv diclofenac som utløsende årsak: Anfall utpå natten etter inntak av diclofenac ved sengetid pga ryggplager

Gitt diclofenac på HUS.....

I løpet av 45 min generell rubor, pasienten ga beskjed om tung pust, følte seg svimmel. Først tachycard 130/min., deretter bradycard.

Ble reist opp, besvimte, hadde ikke målbart BT

ANAFYLAKSI

- **DEFINISJONER**
- **EPIDEMIOLOGI**
- **PATOGENESE/TRIGGERE**
  - **RISIKOFAKTORER**
  - **BEHANDLING**
  - **FOREBYGGELSE**

OVERFØLSOMHET-ALLERGI- DEFINISJONER

- **OVERFØLSOMHET: OBJEKTIVT REPRODUSERBARE SYMPTOMER UTLØST AV EKSPONERING FOR STIMULI/STOFF I DOSE SOM TOLERERES AV NORMALE PERSONER**
- **ALLERGI: HYPERSENSITIVITETSREAKSJON UTLØST AV SPESIFIKKE IMMUNOLOGISKE MEKANISMER**

J Allergy Clin Immunol 2004;113:832-6. Johansson SGO et al. Revised nomenclature for allergy for global use: Report of the Nomenclature Review Committee of the World Allergy Organization, October 2003

ANAFYLAKSI-DEFINISJON

Følgende symptomer eller funn fra to eller flere organsystem oppstått plutselig og samtidig eller i rask rekkefølge etter hverandre tilsier at det foreligger anafylaksi og krever umiddelbar behandling:

- o Hud: Utbredt kløe (hodebunn, håndflater, fotsåler), erytem, urtikaria, ødem
- o Luftveier: Dyspné, hoste, stridor, bronkial obstruksjon, dysfoni, hypoksi, nesetetthet
- o Sirkulasjon: Hypotensjon m/uten takykardi, synkope, hjertestans
- o Mage-tarm: Magesmerter, oppkast, avføringstrang/-avgang
- o Annet: Uro, katastrofefølelse, ufrivillig urinavgang, forvirring

ANAFYLAKSI- DIFFERENSIALDIAGNOSER

- Panikkanfall/Hyperventilering
  - Vasovagal synkope
- Paroxysmal occurrence of laryngeal obstruction (POLO), feks. vocal cord dysfunction, larynksspasme, larynksødem
  -
- Septisk-, kardialt- eller blødnings-sjokk
  - Hypoglykemi
  - Angioødem
  - BARN: ANDRE

EPIDEMIOLOGI

USIKRE, VARIERENDE TALL:
UNDERDIAGNOSTISERING

UNDERRAPPORTERING

48/100.000 - 21/100.000-personår

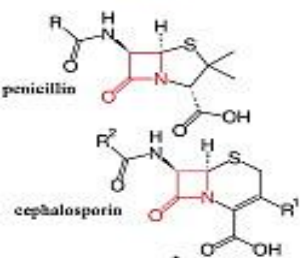
INCIDENSEN ER ØKENDE

J Allergy Clin Immunol 2008;122:1161-5, 1166 (Ed)

MECHANISMS AND TRIGGERS

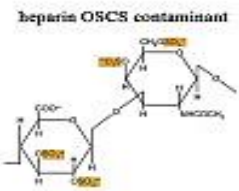
IMMUNOLOGIC: IgE/FcεRI

- foods
- medications
eg. β -lactam antibiotics
- insect stings/bites
- natural rubber latex
- other

IMMUNOLOGIC: OTHER

- IgG-antigen complexes
- complement system activation
- coagulation system activation

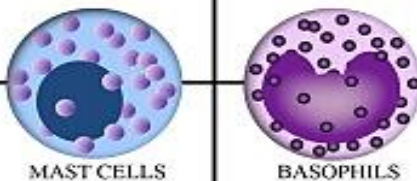

NON-IMMUNOLOGIC

- exercise
- cold air or water
- medications, eg. opioids
- other

CELLS

MEDIATORS

PREFORMED

- HISTAMINE
- TRYPTASE
- CARBOXYPEPTIDASE A
- CHYMASE

NEWLY GENERATED

- LEUKOTRIENES
- PROSTAGLANDINS
- PLATELET-ACTIVATING FACTOR

OTHER

- CYTOKINES
- CHEMOKINES

ORGAN SYSTEMS

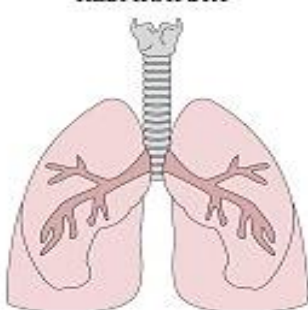
SKIN

MUCOSA

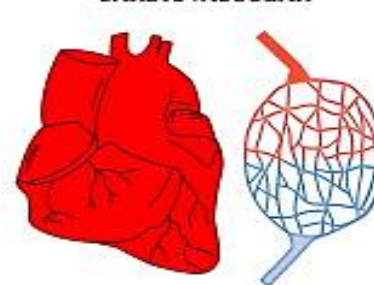
RESPIRATORY

GASTROINTESTINAL

CARDIOVASCULAR

CNS

UTLØSENDE ÅRSAKER

- VOKSNE: 50 % MEDIKAMENTER

NØTTER/FRØ- LATEX

FISK-SKALLDYR

KUMELK

«ANNET»: 20 %

- BARN:

MATVARER DOMINERER: NØTTER, EGG,
KUMELK

MEDVIRKENDE FAKTORER

What EXERCISE EQUIPMENT
Should really be called

DREADMILL

SWEARMaster

NordicTRICK

Personal DRAINING

~~Alcohol~~

NDC 11673-604-59

n

0 mg

r reducer (NSAID)

ve ingredient in
n Tablets**

arnings information

RISIKOFAKTORER FOR ALVORLIG ANAFYLAKSI

- **ALLERGENET:**
  - Mat: Variabel presentasjon («matrixeffekt»)-tilberedning
  - Medikament: Variabel formulering/rute
- **INDIVIDET:**
  - Alder
  - Astma/Andre allergier («allergic burden»)
  - Komorbiditet
  - Adferd
- **BEHANDLING: Forsinket/Feil**

Smith PK. Risk multipliers for severe food anaphylaxis. WAO Journal 2015;8: 30

BEHANDLING

KLINISK ERKJENNELSE

ADRENALIN

TILKALL HJELP

epinephrine (adrenaline) effects

α -1 adrenergic agonist receptors

- † vasoconstriction
- † peripheral vascular resistance
- † mucosal edema

α -2 adrenergic agonist receptors

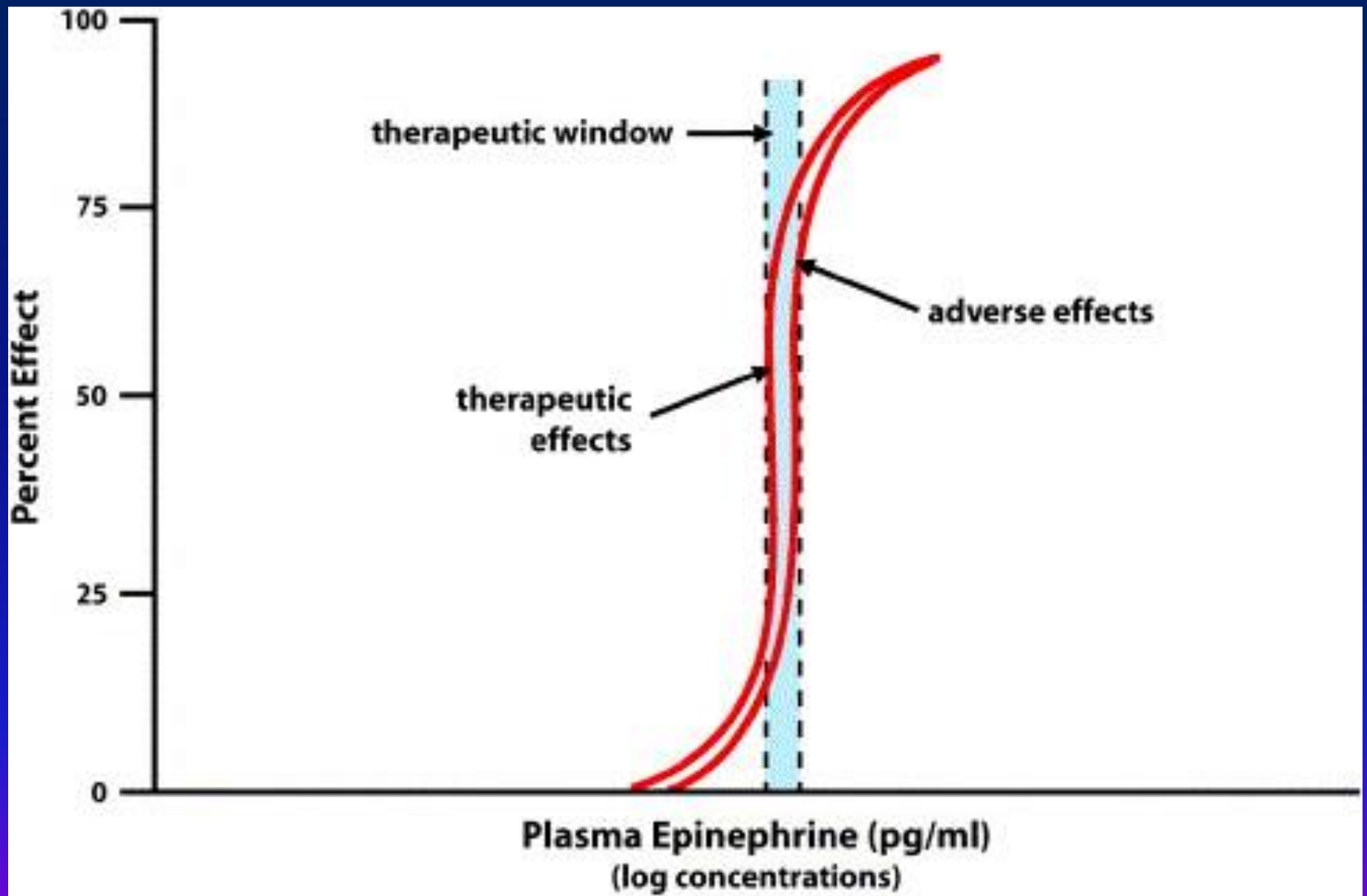
- † insulin release
- † norepinephrine release

β -1 adrenergic agonist receptors

- † inotropy
- † chronotropy

β -2 adrenergic agonist receptors

- † bronchodilation
- † vasodilation
- † glycogenolysis
- † mediator release

DÅRLIG EFFEKT AV ADRENALIN?

- FOR SENT
- FOR LITE
- FOR GAMMELT
- FOR GRUNT
- HYPOTENSIVT SJOKK
- FEIL DIAGNOSE?

Epinephrine: the drug of choice for anaphylaxis. A statement of the World Allergy Organization. Allergy 2008;63:1061-70

Lessons for management of anaphylaxis from a study of fatal reactions. Clin Exp Allergy 2000;30:1144-50

ANNEN BEHANDLING

- VOLUMTERAPI

- O₂

- H1-ANTIISTAMIN:

KAN HJELPE MOT KLØE-FLUSHING-URTICARIA

- BETA-2 AGONIST:

BRONCHODILATASJON

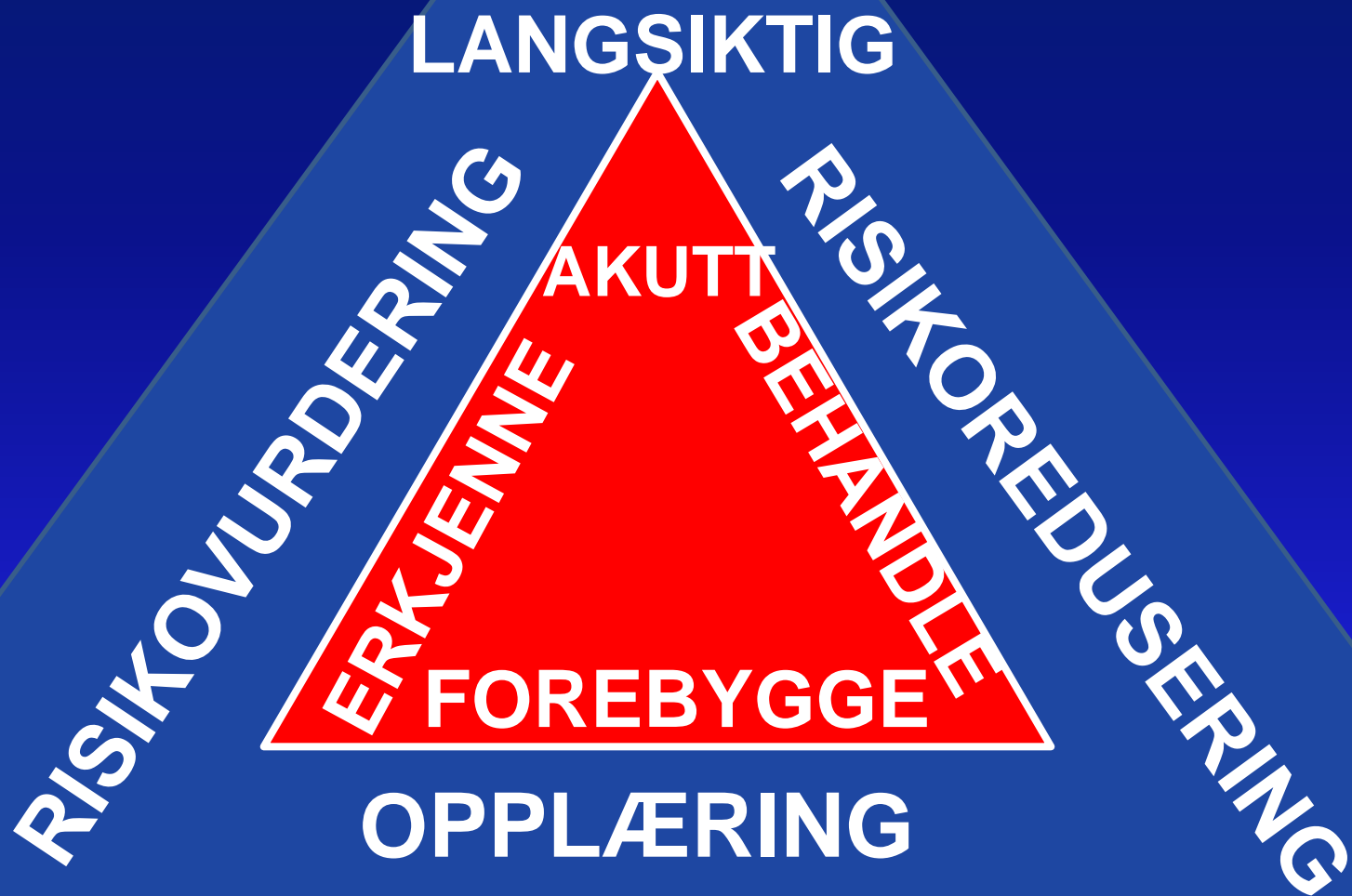
- CORTICOSTEROIDER:

MULIGENS NEDSATT SENFASEREAKSJON

Glucocorticoids for the treatment of anaphylaxis: Cochrane systematic review. Allergy 2010;65:1205-10

H1- antihistamines for the treatment of anaphylaxis: Cochrane systematic review. Allergy 2007; 62:830-7

- OPPLÆRING: PASIENT-FORELDRE-
BARNEHAGEPERSONALE-LÆRERE-
ANNET HELSEPERSONELL- NÆRE/FJERNE
SLEKTNINGER-
SERVERINGSSTEDER-----ALLE???
- «ALLERGIKORT»? KJERNEJOURNAL!

